

IVM Coronanieuws 8 juli

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws. Het is vandaag vrijdag 8 juli en dit is aflevering 67.

Actualisatie NHG-richtlijn COVID-19

Een deel van de aanbevelingen in de NHG-Standaard COVID-19 is geactualiseerd. De informatie over zwangerschap en COVID-19 is geactualiseerd, omdat er de afgelopen periode meer bekend is geworden over de gevaren van COVID-19 bij zwangerschap. Het eerder gegeven advies om niet te vernevelen bij COVID-19-patiënten is vervallen. Ook is de informatie over ivermectine geactualiseerd, waarbij het advies om ivermectine niet voor te schrijven ongewijzigd blijft.

NHG-Standaard: richtlijnen.nhg.org/standaarden/covid-19

Tixagevimab/cilgavimab

De FDA heeft het doseeradvies van de combinatie van de monoklonale antilichamen tixagevimab en cilgavimab aangepast op basis van farmacokinetische en niet-klinische data. Patiënten bij wie langdurige bescherming nodig is, kunnen na 6 maanden een herhaalde dosis krijgen. In Nederland wordt tixagevimab/cilgavimab volgens de SWAB niet geadviseerd als behandeling of pre-expositieprofylaxe. Reden hiervoor is het ontbreken van klinische studies naar de nieuwste omikronvarianten. Ook het relatief mildere ziektebeloop bij de omikronvariant en de verminderde neutraliserende werking tegen de omikronvariant zijn aanleiding geweest voor het advies.

SWAB: www.swab.nl/nl/covid-19

Enoxaparine

Volgens twee recente fase 3-studies heeft enoxaparine als tromboseprofylaxe bij niet-opgenomen COVID-19-patiënten geen effect op het aantal ziekenhuisopnames. In de ETHIC-studie met 219 patiënten en OVID-studie met 472 patiënten kregen COVID-19 patiënten gedurende respectievelijk 21 en 14 dagen enoxaparine of standaardzorg. Het aantal ziekenhuisopnames en de mortaliteit na 21 en 30 dagen was niet significant verschillend. De beide studies ondersteunen het huidige advies uit de NHG-Standaard COVID-19 om niet routinematig tromboseprofylaxe voor te schrijven aan patiënten met COVID-19.

ETHIC-studie: [www.thelancet.com/journals/lanhae/article/PIIS2352-3026\(22\)00173-9](https://www.thelancet.com/journals/lanhae/article/PIIS2352-3026(22)00173-9)

OVID-studie: [www.thelancet.com/journals/lanhae/article/PIIS2352-3026\(22\)00175-2](https://www.thelancet.com/journals/lanhae/article/PIIS2352-3026(22)00175-2)

NHG-Standaard: richtlijnen.nhg.org/standaarden/covid-19

Resveratrol

Het voedings supplement resveratrol bij COVID-19-patiënten zorgt niet voor een significante vermindering van ziekenhuisopnames ten opzichte van placebo. Dit blijkt uit een Amerikaanse fase 2-

studie met 105 niet-opgenomen COVID-19-patiënten. De patiënten werden gedurende 7 tot 15 dagen behandeld met resveratrol en kregen daarnaast eenmalig een hoge dosis vitamine D3. Het percentage ziekenhuisopnames was 2% in de groep met resveratrol en 6% bij placebo. Visites aan de spoedeisende hulp kwamen voor bij 8 en 14% van de patiënten en pneumonie bij 8 en 16%. Geen van de verschillen was significant. Vanwege de kleine populatie zijn grotere studies nodig om uitsluitsel te geven over de effectiviteit van resveratrol.

Onderzoek: www.nature.com/articles/s41598-022-13920-9

Neusspray

Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van profylaxe van COVID-19: onderzoekers werken aan een neusspray met immunoglobuline Y uit kippeneieren. De neusspray is ontwikkeld door hennen te immuniseren met fragmenten van het oorspronkelijke coronavirus. Vervolgens werd het uitgescheiden immunoglobuline Y in de eieren geïsoleerd. De antilichamen bleken in vitro een neutraliserende werking te hebben tegen diverse varianten van het coronavirus, waaronder de omikronvariant. De immunoglobulinen werden vervolgens verwerkt in een neusspray. Op basis van een klinische fase 1-studie concluderen onderzoekers dat de neusspray veilig is en er geen systemische absorptie plaatsvindt. Of de neusspray daadwerkelijk COVID-19 kan voorkómen, wordt verder onderzocht.

Onderzoek: www.frontiersin.org/articles/10.3389/fimmu.2022.899617

Methotrexaat

Twee weken stoppen met methotrexaat na toediening van het boostervaccin tegen COVID-19 leidt tot een betere antilichaamrespons. Dat concluderen Britse onderzoekers op basis van een interim-analyse van een open-label studie met data van ruim 250 methotrexaat-gebruikers. Alle patiënten hadden al 2 vaccinaties gehad en kregen nu een eerste boostervaccin. De helft van de patiënten stopte direct na toediening van de booster gedurende twee weken met methotrexaat. De antilichaamconcentraties in deze groep waren ruim twee keer hoger dan bij de groep die methotrexaat bleef doorgebruiken. Er traden geen ernstige bijwerkingen op. De onderzoekers concluderen dat een tijdelijke stop van methotrexaat een veilige, eenvoudige en goedkope manier is om de werkzaamheid van het boostervaccin te versterken.

Onderzoek: [www.thelancet.com/journals/lanres/article/PIIS2213-2600\(22\)00186-2](https://www.thelancet.com/journals/lanres/article/PIIS2213-2600(22)00186-2)

Nieuwe vaccinatieronde

Het RIVM en de GGD starten met de voorbereidingen voor een nieuwe vaccinatiecampaagne. Hoe de nieuwe vaccinatieronde eruit komt te zien, is nog niet bekend. Waarschijnlijk komen in ieder geval de meest kwetsbare groepen in aanmerking voor een nieuwe vaccinatie. Ook is het mogelijk dat alle 18-plussers opnieuw een vaccinatie krijgen aangeboden. De Gezondheidsraad heeft hier eerder een toepassingskader voor uitgebracht. Alle volwassenen die hun booster of herhaalvaccinatie nog niet hebben gehaald, ontvangen daarvoor vanaf vandaag, vrijdag 8 juli, al een herinnering per post of sms.

GR: www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2022/03/25/toepassingskader-revaccinaties-tegen-covid-19

De overheid heeft ook aangekondigd extra in te zetten op een hogere vaccinatiegraad en vaccinatievoorzieningen voor volwassenen, voor zowel coronavaccins als andere vaccins uit het rijksvaccinatieprogramma. De aanpak zal gericht worden op het bewaken en versterken van het vertrouwen, het verstevigen van de informatievoorziening en vergroten van de toegankelijkheid. Directe aanleiding is een licht dalende vaccinatiegraad bij de vaccins uit het rijksvaccinatieprogramma.

Vierde vaccinatie

Een vierde vaccinatie beschermt tegen ziekenhuisopname en sterfte door COVID-19 bij mensen in zorginstellingen. Dat blijkt uit een Israëliëse observationele studie bij 60-plussers uit zorginstellingen, uitgevoerd tijdens de omikrongolf. De gegevens van 24.000 mensen met vier vaccinaties werden vergeleken met een groep van 20.000 mensen die driemaal gevaccineerd waren. De bescherming tegen infectie na vier vaccinaties was 34%. De bescherming tegen ziekenhuisopname was 64 tot 67% en tegen sterfte 72%.

Onderzoek: www.jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/fullarticle/2793699

Vaccinatie kinderen

Het geneesmiddelenbewakingscomité van het EMA heeft een positief advies gegeven over het coronavaccin van Novavax voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar. Uit klinisch onderzoek blijkt het vaccin bij deze doelgroep een vergelijkbare immuunrespons op te roepen als bij 18- tot 25-jarigen. Ook de bijwerkingen zijn vergelijkbaar.

Uit twee observationele studies blijkt dat het coronavaccin van Pfizer gematigde bescherming biedt tegen de infecties met de omikronvariant bij kinderen van 5 tot 11 jaar. In een Israëliëse studie was de vaccineffectiviteit bij volledige vaccinatie ongeveer 50% tegen zowel infectie als symptomatische ziekte. De onderzoekers matchten voor deze studie 95.000 gevaccineerde kinderen met evenveel ongevaccineerde controles. In een Italiaanse studie werd bij volledige vaccinatie een effectiviteit gevonden van bijna 30% tegen infectie en ruim 40% tegen ernstige COVID-19. De onderzoekers gebruikten hiervoor de gegevens van ruim 3 miljoen kinderen, waarvan ongeveer een derde volledig gevaccineerd was.

Israëliësch onderzoek: www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2205011

Italiaans onderzoek: [www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(22\)01185-0](http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(22)01185-0)

Het UMC Utrecht werkt mee aan een studie naar een eenmalige vaccinatie bij kinderen vanaf 5 jaar die al COVID-19 hebben gehad. Het onderzoek moet uitwijzen of één vaccinatie even goed

beschermt als twee vaccinaties. Daarnaast moet de studie meer inzicht geven over de duur van de bescherming en de bescherming tegen nieuwe varianten.

Onderzoek: www.vaccinatiestudie.nl/onderzoeken/covacc

Myocarditis en pericarditis

Het risico op myocarditis en pericarditis na vaccinatie met een mRNA-vaccin lijkt kleiner bij een langer dosisinterval. Dat concluderen Canadese onderzoekers op basis van een cohortstudie met 297 diagnoses van myocarditis en pericarditis op 19 miljoen gegeven vaccinaties. Naast de al bekende risicofactoren leeftijd en geslacht bleek ook het doseerinterval samen te hangen met de kans op myocarditis en pericarditis. Bij een interval van 30 dagen kwamen myocarditis en pericarditis voor bij 52 tot 84 personen op de miljoen doses. Bij een interval van minimaal 56 dagen was dit 9 tot 16 per miljoen doses.

Onderzoek: www.jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2793551

Polio-vaccin

Een bivalent oraal poliovirus-vaccin kan mogelijk ook bescherming bieden tegen COVID-19 en andere luchtwegziekten. Dat blijkt uit een gerandomiseerde studie met ruim 1.100 gezonde vrijwilligers. In de groep met het poliovaccin kwamen gedurende 3 maanden na toediening 25 gevallen van COVID-19 voor, tegenover 44 in de placebogroep. Er was geen significant verschil tussen beide groepen in het totaal aantal diagnoses van luchtweginfecties. De onderzoekers geven aan dat hun studie de eerdere hypothese ondersteunt dat het vaccin bredere bescherming kan bieden tegen infectieziekten dan alleen polio.

Onderzoek: www.frontiersin.org/articles/10.3389/fimmu.2022.907341

Tot slot

De volgende aflevering van het Coronanieuws verschijnt over een maand, op vrijdag 5 augustus. Wilt u op de hoogte blijven van nieuwe uitzendingen van het Coronanieuws, abonneer u dan op ons YouTube-kanaal of de jaarnaalupdate op onze website.

www.ivm.nl